

<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2021-2-7>

УДК 332.021.8:332.14

JEL R58, O18, O29

М. І. Мельник

доктор економічних наук, професор, завідувач відділу просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: mar.melnyk@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8869-8666>

І. В. Лещух

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: ira_leschukh@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3860-0728>

ІННОВАЦІЙНИЙ ВИМІР РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Проаналізовано ефективність реалізації державної регіональної політики в Україні в контексті посилення інноваційної активності регіонів країни. Для цього досліджено такі тенденції: упровадження новітніх технологій та інновацій у виробництво; розвитку науково-інноваційного співробітництва державного та недержавного сектору науки, навчальних закладів вищої освіти та наукових установ з реальним сектором економіки; формування економіки на більш досконалішій технологічній основі; розвитку регіональної інноваційної інфраструктури. Для оцінювання інноваційного потенціалу регіонів України (з позиції результативності впровадження новітніх технологій та інновацій у виробництво) розраховано та проаналізовано індекс інноваційного потенціалу регіонів України. Доведено важливість інноваційного розвитку територіальних суспільних систем різних рівнів у контексті збільшення їхньої конкурентоспроможності та забезпечення зростання обсягів ВРП. Встановлено, що досягненню вищої ефективності державної регіональної політики в контексті активізації інноваційного розвитку в Україні сприятимуть: 1) урахування ендogenous інноваційного та науково-дослідного потенціалу конкретної територіальної громади під час розроблення планів / стратегій її інноваційного розвитку; 2) координація державної регіональної політики та секторальних політик на усіх стадіях їх проходження; 3) моніторинг виконання програм з інноваційного розвитку регіонів та ОТГ (важливим є оновлення наявної статистичної бази відповідно до нового адміністративно-територіального устрою в Україні); 4) залучення альтернативних джерел фінансування інноваційних проєктів (коштів Державного фонду регіонального розвитку, приватних інвестицій), зокрема на основі державно-приватного партнерства; 5) активізація міжмуніципального співробітництва та співпраці територіальних громад під час реалізації великих інноваційних інфраструктурних проєктів.

Ключові слова: інновації, інноваційний потенціал, державна регіональна політика, економіка регіону, державна стратегія регіонального розвитку.

Melnyk M., Leshchukh I. INNOVATIVE DIMENSION OF THE IMPLEMENTATION OF STATE REGIONAL POLICY IN UKRAINE

Ensuring competitiveness and sustainable economic growth is possible in the context of modernization of national and regional economies on an innovative basis. The article analyzes the effectiveness of the state regional policy in Ukraine in the context of strengthening the innovation activity of the country's regions. For this purpose the tendencies are investigated: introduction of the newest technologies and innovations in production; development of scientific and innovative cooperation of the state and non-state sector of science, higher educational institutions and scientific institutions with the real sector of the economy; formation of the economy on a more advanced technological basis; development of regional innovation infrastructure. To assess the innovation potential of the regions of Ukraine (from the standpoint of the effectiveness of the introduction of new technologies and innovations in production), the Index of Innovation Potential of the Regions of Ukraine was calculated and analyzed. The calculation of this Index is based on a system of the following indicators: the share of enterprises engaged in innovation activities; the share of employees in innovative enterprises; the share of enterprises that provided training for innovation; the share of products (goods, services) sold by innovatively active enterprises; the share of sold innovative products (goods, services) that is new to the market; the share of innovation-active enterprises involved in innovation cooperation; share of applications for inventions (national applicants); share of patents for inventions (national applicants); share of utility model applications from national applicants; share of utility model patents (national applicants). The importance of innovative development of territorial social systems of different levels in the context of increasing their competitiveness and ensuring the growth of GRP is proved. It is established that the achievement of higher efficiency of the state regional policy in the context of intensification of innovative development in Ukraine will be promoted by: 1) taking into account endogenous innovative and research potential of a specific territorial community when developing plans / strategies of its innovative development; 2) coordination of state regional policy and sectoral policies at all stages of

their passage; 3) monitoring the implementation of programs for innovative development of regions and OTG (in this context it is important to update the existing statistical base in accordance with the new administrative-territorial structure in Ukraine); 4) attraction of alternative sources of financing of innovative projects (funds of the State Fund for Regional Development, private investments (including on the basis of public-private partnership)); 5) intensification of inter-municipal cooperation and cooperation of territorial communities in the implementation of large innovative infrastructure projects.

Keywords: innovations, innovation potential, state regional policy, economy of the region, State strategy of regional development.

Постановка проблеми. Модернізація національної та регіональних економік на інноваційних засадах забезпечує конкурентоспроможність і стійке економічне зростання. Конкурентоспроможність регіонів на внутрішніх або зовнішніх ринках визначається активізацією інноваційних процесів, які впливають на темпи та масштаби суспільно-економічних трансформацій, відіграють вирішальну роль у формуванні циклів економічного розвитку, оскільки завдяки їм відбуваються радикальні зміни економічних і соціальних систем. Саме «формування конкурентоспроможності регіонів шляхом розроблення та реалізації програм і проєктів підвищення конкурентоспроможності територій» віднесено Законом України «Про засади державної регіональної політики» до основних пріоритетів державної регіональної політики. Конкурентоспроможний вектор розвитку регіонів на інноваційній основі також було закладено в Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [1] (беремо за основу стратегічні цілі саме ДСРР-2020, щоб оцінити ефективність реалізації політики за програмний період – 2015-2020 рр.). Зокрема, передбачено досягнення цілі 1 «Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів шляхом створення оптимальних умов для розкриття регіонами власного потенціалу та ефективного використання конкурентних переваг регіональної економіки». ДСРР-2020 передбачалось також якісне використання ендогенних факторів для забезпечення динамічного економічного зростання на регіональному рівні, а результатом заходів, здійснених для досягнення цієї цілі, є підвищення рівня розвитку регіонів, їх економічної активності, формування економіки на більш досконалії технологічній основі, створення механізму поширення процесу розвитку з центрів економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень. Питання, пов'язані з обґрунтуванням теоретичних і прикладних засад державної регіональної політики, висвітлені в наукових працях М. Бучнева [2], Ю. Гринчук [3], В. Кравціва [4], В. Куйбіди [5], І. Сторонянської [6], С. Шульц [7] та ін.

Різним аспектам здійснення регіональної економічної політики присвячені праці науковців ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Зокрема, особливості розвитку територіальних громад в умовах децентралізації вивчалися в працях [8; 9], функціональні типи територій як об'єкт державної регіональної політики проаналізовані в дослідженні [10], а інновації як чинник розвитку регіонів досліджувалися в працях [11-13].

Метою статті є дослідження ефективності реалізації державної регіональної політики в Україні в контексті покращення умов для інноваційної діяльності регіонів країни як чинника підвищення їхньої конкурентоспроможності в умовах завершення програмного періоду дії ДСРР-2020.

Основні результати дослідження. Ефективна регіональна економічна політика в контексті зростання конкурентоспроможності економіки регіонів на основі посилення її інноваційності, відповідно до положень ДСРР-2020, мала б результуватися:

- 1) упровадженням новітніх технологій та інновацій у виробництво;
- 2) розвитком науково-інноваційного співробітництва державного та недержавного сектору науки, навчальних закладів вищої освіти й наукових установ з реальним сектором економіки;
- 3) формуванням економіки на більш досконалії технологічній основі;
- 4) удосконаленням регіональної інноваційної інфраструктури.

Розглянемо детальніше названі аспекти.

1. Щодо упровадження новітніх технологій та інновацій у виробництво. Досягненню конкурентоспроможності регіонів на основі розкриття їхнього внутрішнього потенціалу розвитку може слугувати підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами на різних рівнях.

За аналізований період значна увага приділялася підкріпленню державної регіональної політики відповідними фінансовими ресурсами. Протягом 2015-2019 рр. обсяг державної підтримки розвитку регіонів зріс у 40 разів [14]. У 2019 р. в Україні було реалізовано 79 програм державної підтримки розвитку територій [15].

Зміна правил наповнення та розподілу коштів Державного фонду регіонального розвитку дозволила звузити можливості лобювання коштів для реалізації певних програм і проєктів регіонального розвитку з боку представників великого бізнесу або їх політичного представництва у центральних або місцевих органах влади¹. Через ДФРР здійснювалось фінансування інвестиційних програм і проєктів

¹ Критерії та порядок використання коштів ДФРР регламентовано Бюджетним кодексом України (ст. 24-1) та постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 р. № 196. Кошти мають розподілятися за формулою та спрямовуватися на співфінансування проєктів місцевого та регіонального розвитку (співфінансування з місцевих бюджетів на рівні 10%). Підготовку, оцінювання та добір програм і проєктів регіонального розвитку, які претендують на кошти ДФРР, що можуть реалізовуватися коштом Державного фонду регіонального розвитку, регламентовано наказом Мінрегіону від 24.04.2015 р. № 80.

регіонального розвитку, проєктів співробітництва та об'єднання територіальних громад, які відповідають пріоритетам державної стратегії регіонального розвитку та відповідним регіональним стратегіям розвитку, а також планам заходів з їх реалізації [16].

Крім ресурсів державного бюджету, для реалізації ДСРР-2020 Україною було залучено кошти ЄС (55 млрд євро) в межах Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики.

Проте прогнозованого та належного державного фінансування для реалізації ДСРР продовжує бракувати. Група радників з упровадження державної регіональної політики програми «U-LEAD з Європою» здійснила аналіз фінансування 199 завдань ДСРР-2020 у 2018-2019 рр. і дійшла висновку, що, «незважаючи на щорічне зростання обсягу коштів державної фінансової підтримки розвитку територій (2018 р. – понад 66 млрд грн, 2019 р. – понад 84 млрд грн), державі не вдалося забезпечити реалізацію усіх завдань ДСРР-2020» [17]. Що стосується коштів ДФРР, то вони спрямовуються на фінансування програм і проєктів, які подають до конкурсної комісії представники місцевих органів виконавчої влади і в кращому разі можуть відповідати регіональним стратегіям розвитку або стратегіям розвитку ОТГ.

Однак аналіз освоєння коштів ДФРР та соціально-економічної субвенції виявив, що чинні підходи до їх розподілу не сприяють досягненню цілей стратегії повною мірою. Низька ефективність використання державних коштів стимулювання регіонального розвитку зумовлена тим, що спостерігається [16]:

1) розпорощення бюджетних коштів, тобто спрямування основної їх частини на фінансування дрібних проєктів, зокрема реконструкції закладів бюджетної сфери;

2) наявність непрозорого механізму розподілу коштів соціально-економічної субвенції та політизації процесу адміністрування субвенцій;

3) неналежне та безсистемне управління коштами головними розпорядниками (Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством фінансів України) та їх розпорядниками на місцях (обласними державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування).

Більшість проєктів, реалізованих коштом ДФРР у 2015-2019 рр., не стимулювала розкриття економічного потенціалу регіонів. Вони здебільшого були спрямовані на поточний або капітальний ремонт шкіл, закладів охорони здоров'я і будинків культури, реконструкцію систем водопостачання та водовідведення тощо. Превалювання проєктів соціального спрямування спричинено тим, що заявники (як органи місцевого самоврядування, так і місцеві державні адміністрації) не подають на розгляд регіональної конкурсної комісії проєкти економічного розвитку. Розпорядниками коштів ДФРР була реалізована значна кількість проєктів, сфокусованих на розвиткові спорту та енергоефективності закладів освіти та охорони здоров'я, що зумовлено введенням у 2017 р. квотування проєктів за цими напрямками. Коштом ДФРР практично не фінансуються «м'які»

проєкти, що сприяють розвитку людського та соціального капіталу або підвищують рівень суспільної довіри до органів влади [16].

Аудит Рахункової палати України виявив неефективне адміністрування реалізації проєктів ДФРР Мінрегіоном, обласними адміністраціями та органами місцевого самоврядування [18]. Зокрема, було зафіксоване таке: неефективне, неекономічне та нерезультативне використання бюджетних коштів; проблеми з освоєнням виділених коштів; порушення бюджетного та містобудівного законодавства; затягування конкурсного відбору проєктів; спрямування коштів на вирішення переважно соціальних питань; недотримання законодавчих вимог щодо публічних закупівель, слабкий внутрішній аудит і контроль розпорядниками коштів; фінансування значної кількості проєктів незавершеного будівництва.

Для аналізу результативності регіональної економічної політики в контексті створення належних організаційно-економічних та інституційних умов для впровадження новітніх технологій та інновацій у виробництво показовим є розрахований нами індекс інноваційного потенціалу регіонів України, який враховує процеси структурних і технологічних змін, динаміку модернізації економіки регіонів на інноваційних засадах. Адже ефективність використання інноваційного потенціалу також визначає потенційні можливості і перспективи зростання конкурентоспроможності регіонів.

В основі розрахунку індексу інноваційного потенціалу регіонів України (з позиції результативності впровадження новітніх технологій та інновацій у виробництво) знаходиться система таких показників: частка підприємств, які займалися інноваційною діяльністю; частка працюючих на інноваційно активних підприємствах; частка підприємств, які здійснювали навчальну підготовку кадрів для інноваційної діяльності; частка продукції (товарів, послуг), реалізованої інноваційно активними підприємствами; частка реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг), що є новою для ринку; частка інноваційно активних підприємств, залучених до інноваційного співробітництва; частка заявок на винаходи (національні заявники); частка патентів на винаходи (національні заявники); частка заявок на корисні моделі від національних заявників; частка патентів на корисні моделі (національні заявники).

Важливість інноваційного розвитку територіальних суспільних систем різних рівнів і потреба в зростанні їхнього інноваційного потенціалу сьогодні обумовлюється його тісною кореляцією з рівнем конкурентоспроможності регіонів країни ($R^2=0,66$) та обсягом ВВП у розрахунку на одну особу ($R^2=0,68$).

Однак у 2016-2018 рр. індекс інноваційного потенціалу порівняно з його значенням у 2012-2014 рр. зріс лише приблизно у 60% регіонів України (рис. 1).

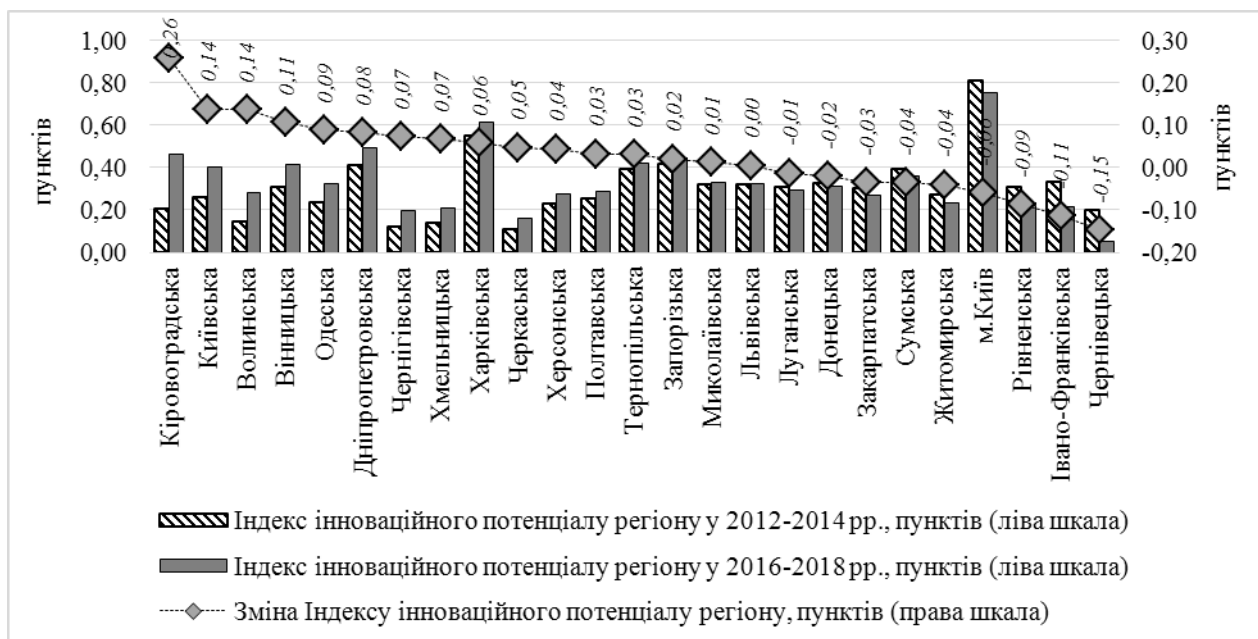


Рис. 1. Позичування регіонів України за індексом інноваційного потенціалу у 2012-2014 рр. та 2016-2018 рр.

Джерело: розраховано та складено авторами.

Оцінювання динаміки індексу протягом означеного періоду в розрізі його складових дозволило зробити низку висновків. Зокрема, незважаючи на вжиття заходів щодо стимулювання технічного та інноваційного розвитку регіонів, задекларованих у ДСРР, фактична результативність їхньої реалізації була доволі низькою. Попри зростання в Україні у 2016-2018 рр. (порівняно з 2012-2014 рр.) кількості інноваційно активних підприємств (далі – ІАП) майже вдвічі, їхня частка в загальній кількості підприємств порівняно з країнами-членами ЄС залишається вкрай низькою: 2012-2014 рр. – 14,6%, 2016-2018 рр. – 28,1%.

Для порівняння, у 2018 р. відповідний показник становив в Естонії 73,1% (лідер списку), Бельгії – 67,8%, Словаччині – 30,5%, Польщі – 23,7%, у середньому по ЄС – 50,3% [19].

Аналогічно є ситуація в регіонах України. Попри зростання у 2016-2018 рр. (порівняно з 2012-2014 рр.) кількості ІАП у всіх регіонах України, окрім Рівненської обл. (рис. 2), їхня частка в загальній кількості підприємств відповідних регіонів у 2016-2018 рр. все ж була незначною та коливалася в межах від 3,7% у Чернівецькій обл. до 22,3% у м. Києві.

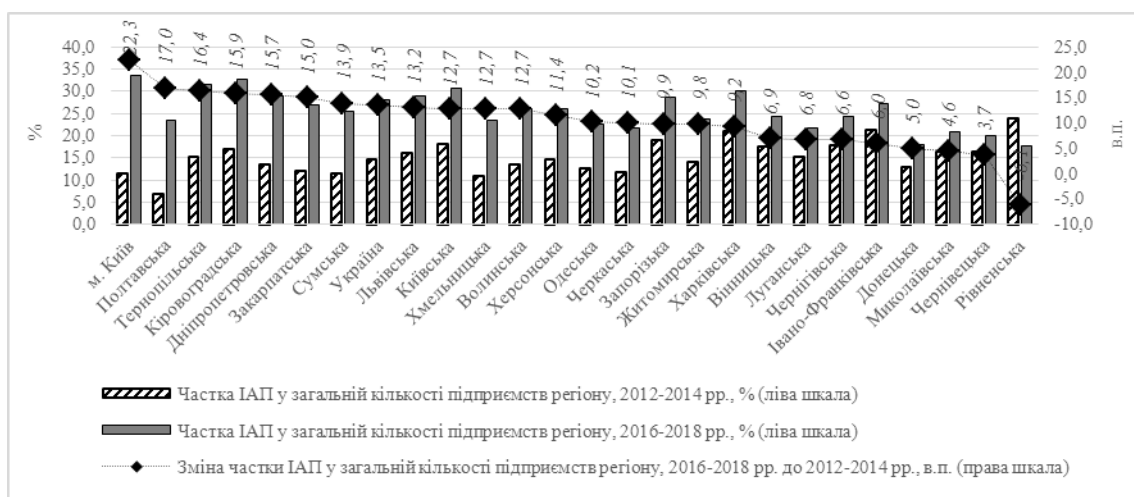


Рис. 2. Динаміка інноваційної активності підприємств України, 2016-2018 р. до 2012-2014 р.

Джерело: складено авторами.

У Рівненській обл. зниження кількості ІАП у 2016-2018 рр. (порівняно з 2012-2014 рр.) на 44 од. результувалося і зниженням їхньої частки в загальній кількості підприємств регіону з 23,9% у 2012-2014 рр. до 17,8% у 2016-2018 рр.

За видами економічної діяльності найбільшу питому вагу ІАП у загальній кількості підприємств у 2016-2018 рр. зафіксовано у сфері фінансової та страхової діяльності (38,3%), наукових досліджень та розробок (37,4%), а також у переробній

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

промисловості (майже 33%). Для порівняння, найбільш інноваційними секторами промисловості в Польщі були високотехнологічні – видобуток нафти і газу та фармацевтична промисловість [20]. Натомість найнижчим відповідний показник був серед підприємств сектору транспортного і складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (15,5%), а також водопостачання, каналізації та поводження з твердими побутовими відходами (15,8%) [11].

Водночас державна регіональна політика 2015-2019 рр. не сприяла вирішенню проблеми просторової диспропорційності інноваційних процесів. Наприклад, у 2016-2018 рр. майже 60% усіх ІАП було сконцентровано у п'яти регіонах України (м. Києві, Дніпропетровській, Харківській, Львівській і Київській областях) – індустріально розвинених регіонах з концентрацією виробничих потужностей у великих містах та агломераціях, сформованих навколо них, тоді як у допрограми період (2012-2014 рр.)

зазначений показник становив 51,5%. Така диспропорційність зумовлена насамперед тим, що зазначені регіони традиційно володіють вищим науково-дослідним потенціалом і характеризуються більш розвинутою інноваційною інфраструктурою.

Упровадження новітніх технологій та інновацій у виробництво, зокрема у промисловій сфері, мало б результуватися зростанням обсягу реалізованої інноваційної продукції, яка де-факто є продукцією з вищою конкурентоспроможністю. Однак, як видно з табл. 1, лише у чверті регіонів України у 2019 р. фактичне значення частки реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції перевищувало запланований у ДСРР-2020 відповідний показник (у 2017 р. лише у Миколаївській та Черкаській обл.). Отже, в Україні у 2019 р. із загального обсягу реалізованої промислової продукції інноваційною було лише 1,3% продукції (табл. 1) за планового показника в 4,5%.

Таблиця 1

Частка реалізованої промисловими підприємствами регіонів України інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції у 2017 р. та 2019 р., %

Регіони	2017 рік			2019 рік		
	план	факт	відхилення	план	факт	відхилення
Україна	3	0,7	↓ -2,3	4,5	1,3	↓ -3,2
Вінницька область	1,1	0,9	↓ -0,2	1,3	0,9	↓ -0,4
Волинська область	2,6	0,3	↓ -2,3	3,1	0,7	↓ -2,4
Дніпропетровська область	0,9	0,1	↓ -0,8	1,1	0,2	↓ -0,9
Донецька область	1,6	1,3	↓ -0,3	1,9	5,2	↑ 3,3
Житомирська область	2,7	0,5	↓ -2,2	3,3	0,8	↓ -2,5
Закарпатська область	5,1	1,8	↓ -3,3	6,1	0,7	↓ -5,4
Запорізька область	4,2	2,4	↓ -1,8	5,1	1,6	↓ -3,5
Івано-Франківська область	2,2	0,4	↓ -1,8	2,6	0,3	↓ -2,3
Київська область	1,5	0,8	↓ -0,7	1,8	0,9	↓ -0,9
Кіровоградська область	3,6	1,8	↓ -1,8	4,3	4,2	↓ -0,1
Луганська область	2,1	0,1	↓ -2	2,5	3	↑ 0,5
Львівська область	2,9	0,8	↓ -2,1	3,5	0,8	↓ -2,7
Миколаївська область	0,6	1	↑ 0,4	0,7	2,4	↑ 1,7
Одеська область	1,9	0,3	↓ -1,6	2,3	1,5	↓ -0,8
Полтавська область	2,6	0,2	↓ -2,4	3,1	0,2	↓ -2,9
Рівненська область	0,6	0	↓ -0,6	0,7	0	↓ -0,7
Сумська область	8,1	2	↓ -6,1	9,8	2	↓ -7,8
Тернопільська область	2,9	0,8	↓ -2,1	3,5	0,9	↓ -2,6
Харківська область	5,1	2,2	↓ -2,9	6,1	3	↓ -3,1
Херсонська область	1,7	1,5	↓ -0,2	2	2,3	↑ 0,3
Хмельницька область	1	0,1	↓ -0,9	1,2	0,7	↓ -0,5
Черкаська область	0,8	1,1	↑ 0,3	1	1,5	↑ 0,5
Чернівецька область	2,9	0,9	↓ -2	3,5	0,4	↓ -3,1
Чернігівська область	1,1	1	↓ -0,1	1,3	2,6	↑ 1,3
м. Київ	1,2	0,3	↓ -0,9	1,4	0,3	↓ -1,1

Джерело: розраховано та складено авторами за [21] (планові показники) та [22] (фактичні показники).

Натомість частка реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції в країнах-сусідах становила: у Словаччині – 11,2%, у Румунії та Угорщині – по 8,8%, у Польщі – 6,4% [23]. Крім того, в регіонах України у

2019 р. (порівняно з допрограми 2014 р.) значно скоротилася частка реалізованої інноваційної промислової продукції, що була новою для ринку (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка частки реалізованої інноваційної промислової продукції, що була новою для ринку, у загальному обсязі інноваційної продукції, %

Регіони	Частка обсягу реалізованої інноваційної продукції, що була новою для ринку, % до загального обсягу інноваційної продукції				
	2014 р.	2015 р.	2017 р.	2019 р.	зміна, 2019 р. до 2014 р., в.п.
Україна	34,5	31,6	25,3	19,9	↓ -14,6
Вінницька область	9,7	38	39,6	69,7	↑ 60,0
Волинська область	53,8	2,9	0	0	↓ -53,8
Дніпропетровська область	17,5	17,7	28,1	5,2	↓ -12,3
Донецька область	19,4	11,7	31,9	0	↓ -19,4
Житомирська область	1,6	23,8	16,3	0	↓ -1,6
Закарпатська область	70,4	0	0	0	↓ -70,4
Запорізька область	34	21,6	6	6,4	↓ -27,6
Івано-Франківська область	53,9	16,9	0	0,0	↓ -53,9
Київська область	35,9	38,3	26,2	70,0	↑ 34,1
Кіровоградська область	4,3	19,9	0	0	↓ -4,3
Луганська область	81,6	96,7	0	0	↓ -81,6
Львівська область	14,6	34,9	10,5	8,0	↓ -6,6
Миколаївська область	74	15,5	28,2	0	↓ -74,0
Одеська область	60,2	36,7	18,7	0	↓ -60,2
Полтавська область	21	0	0	0	↓ -21,0
Рівненська область	10,8	26,7	0	0	↓ -10,8
Сумська область	39,4	71,1	60,7	18,8	↓ -20,6
Тернопільська область	10,9	30	29,2	47,2	↑ 36,3
Харківська область	35,8	78,6	48	46,9	↑ 11,1
Херсонська область	51,3	5,7	12,9	0	↓ -51,3
Хмельницька область	0,5	1,6	0	0	↓ -0,5
Черкаська область	18,4	13,7	10,1	62,2	↑ 43,8
Чернігівська область	42,1	40,6	0	87,2	↑ 45,1
м. Київ	62,5	45,6	37	14,2	↓ -48,3

Джерело: розраховано та складено авторами.

Як видно з табл. 2, у 2019 р. з 25 регіонів України інноваційну промислову продукцію, що була новою для ринку, реалізовували лише в 11 регіонах. З них лише у чотирьох регіонах (Вінницька, Київська, Черкаська та Чернігівська обл.) реалізована промислова продукція, що була новою для ринку, займала понад половину загального обсягу реалізованої інноваційної промислової продукції. Зазначене вказує на те, що промислові підприємства України, виготовляючи інноваційну продукцію, більшою мірою орієнтуються на потреби власного, а не національного виробництва, а тим більше іноземного ринку [24]. З іншого боку, така ситуація свідчить і про низьку конкурентоздатність вітчизняних інновацій, що результується невисокою доданою вартістю товарів (робіт, послуг), до продукування яких залучаються ці інновації.

Наприклад, коефіцієнт кореляції між обсягом реалізованої інноваційної продукції у 2018 р. та обсягом ВРП в розрахунку на одну особу в тому ж році становив $R^2=0,325$.

Попри зростання частки ІАП у загальній кількості підприємств, що, безумовно, є позитивним явищем у контексті зростання конкурентоспроможності регіонів України, у 2016-2018 рр. мало місце зниження в половині регіонів країни частки працюючих на інноваційних підприємствах (у загальній кількості працюючих). Найбільший спад зафіксовано у Львівській, Чернівецькій та Миколаївській областях. Водночас важливість збільшення зайнятості на інноваційних підприємствах аргументується її тісною кореляцією з часткою інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої продукції підприємств регіону (рис. 3).

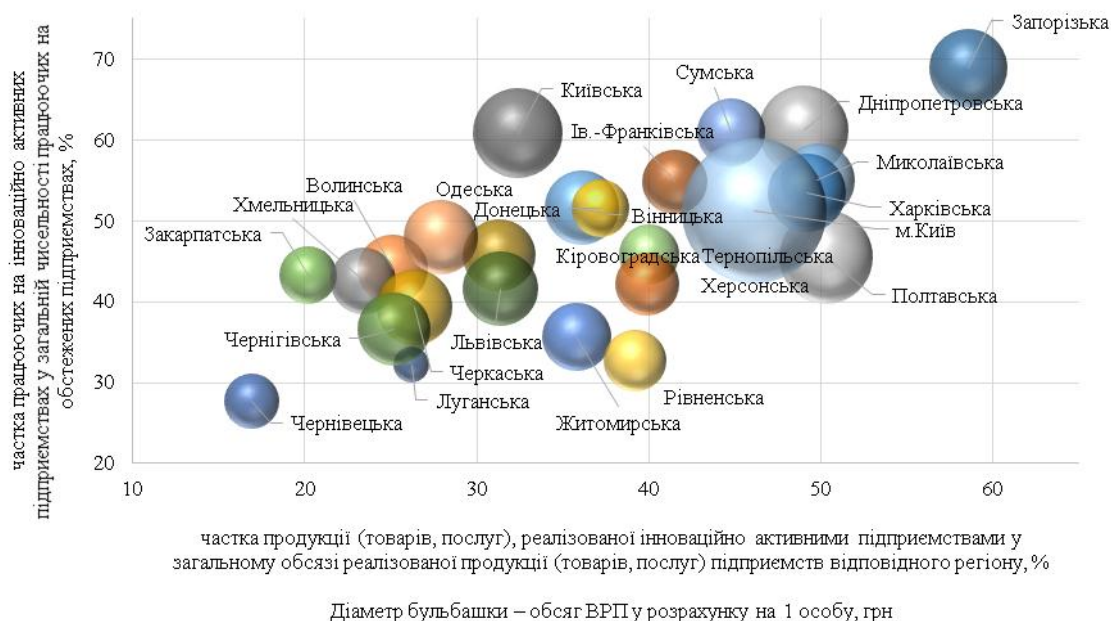


Рис. 3. Залежність між зайнятістю на ІАП, обсягами реалізованої інноваційної продукції та ВРП у розрахунку на одну особу, 2018 р.

Джерело: розраховано та складено авторами.

II. Іншим важливим завданням державної регіональної політики, регламентованим ДСРР-2020, був «розвиток науково-інноваційного співробітництва державного та недержавного сектору науки, вищих навчальних закладів і наукових установ з реальним сектором економіки». У 2016-2018 рр. до інноваційного співробітництва було залучено 58,3% ІАП України, що суттєво перевищує відповідний показник у країнах-членах ЄС (середнє значення – 26,4% [25]). У цьому контексті слід зазначити також позитивний поступ регіонів України, адже порівняно з 2012-2014 рр. у 2016-2018 рр. частка ІАП, залучених до інноваційного співробітництва (у загальній кількості підприємств з технологічними інноваціями), зросла у всіх регіонах. Лідерами за цим показником були Волинська, Кіровоградська та Миколаївська області. Для вітчизняних підприємств пріоритетними організаціями для інноваційного співробітництва залишаються національні компанії, другу позицію займають суб'єкти господарювання країн-членів ЄС. Зазначимо, така тенденція характерна і для ІАП європейських держав.

Утім, попри задекларовану в ДСРР-2020 пріоритетність інноваційного співробітництва в межах «бізнес – наука (освіта)», упродовж 2014-2019 рр. ІАП все ж найчастіше співпрацювали з постачальниками обладнання, матеріалів, компонентів, програмного забезпечення тощо. Особливо часто така співпраця відбувалася між ІАП та суб'єктами бізнесу фінансового сектору, сектору транспорту і складського господарства, а також добувної промисловості. Натомість частка ІАП, залучених до інноваційного співробітництва із

закладами вищої освіти та науковими установами (у загальній кількості ІАП), була вкрай мізерною та становила у 2016-2018 рр. 5,8% та 9,6% відповідно (порівняно з 2012-2014 рр. – 0,1 в. п. та +1,2 в. п. відповідно).

Суб'єктами інноваційного співробітництва в Україні є наукові організації, кількість яких у 2016-2018 рр. становила 950 од. (-353 од. проти 2008-2010 рр.).

Сьогодні в Україні спостерігається тенденція до зниження кількості наукових організацій, зменшення чисельності дослідників як в абсолютному значенні, так і в розрахунку на 1 тис. осіб зайнятого населення. Зазначене результується зростанням міграції наукових кадрів за кордон, що часто супроводжується «еміграцією» наукових та інноваційних проектів [11].

Науковий (інтелектуальний) капітал є чи не головним ресурсом конкурентоспроможності регіону. Але державна регіональна політика в Україні не створила умов для забезпечення гідної праці, продуктивної та інклюзивної зайнятості, а також професійної мобільності наукових кадрів. І чи не найбільшою проблемою залишається відсутність належного державного фінансування наукової та науково-технічної роботи (рис. 4).

За даними [26], обсяг фінансування державним бюджетом завдань щодо розвитку інтелектуального потенціалу в регіонах України у 2018 р. становив 108,2 млн грн (0,2% загального обсягу коштів держбюджету на підтримку регіонального розвитку). А у 2019 р. фінансування зазначених заходів коштом держбюджету не передбачалося.

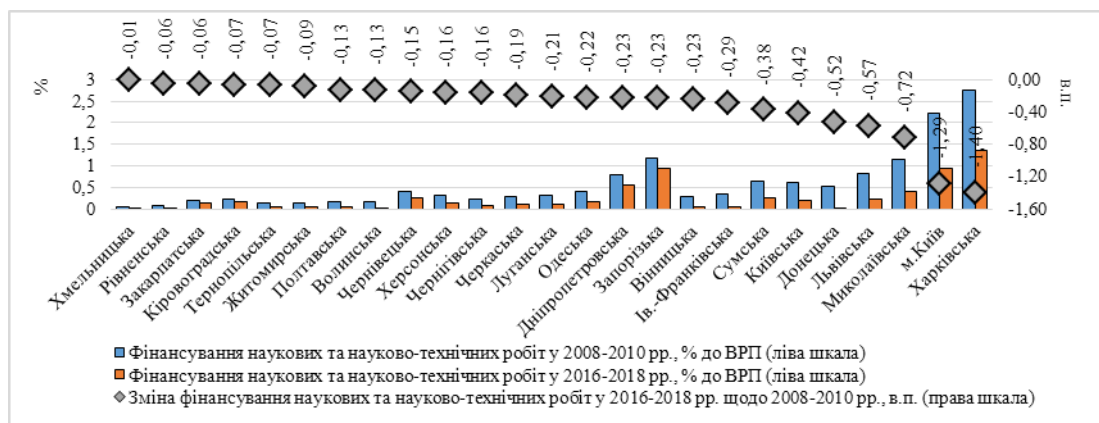


Рис. 4. Фінансування наукових і науково-технічних робіт у 2008-2010 рр. та 2016-2018 рр., % до ВРП в розрахунку на одну особу

Джерело: складено авторами.

Для досягнення відтворення наукового потенціалу держави та його позитивного впливу на конкурентоспроможність економіки обсяг фінансування НДР має становити не менше 1,7% ВВП. Однак, попри перманентну мізерність фінансування в регіонах України наукових та науково-технічних робіт упродовж останнього десятиліття, відбулося зниження частки витрат на ці роботи у всіх регіонах України (рис. 4). Цікаво, що найбільше зазначений показник знизився в регіонах, де частка фінансування НДР у ВРП впродовж досліджуваного періоду була найвищою в країні (м. Київ і Харківська обл.).

Зауважимо, в Україні фінансування наукової діяльності у 2016-2018 рр. відбувалося на рівні 0,47% ВВП – це у понад 3,5 раза менше, ніж установлений ст. 48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [27] нормативний показник (1,7%), і майже в'ятеро менше, ніж відповідний середньосвітовий показник (2,23%) [28].

Альтернативним джерелом фінансування діяльності у сфері інновацій та НДР, відповідно до ДСРР-2020, мало стати банківське кредитування. Однак дані [26] вказують, що заходи з удосконалення механізму залучення цього джерела до фінансування проєктів регіонального розвитку у 2018-2019 рр. не були профінансовані держбюджетом України.

III. Реалізація державної регіональної політики у 2015-2020 рр. не сприяла формуванню економіки регіонів України на більш досконалії технологічній основі. У цей період інновації технологічного характеру становили лише 36% загального обсягу впроваджених інновацій. Водночас більшість з них – це процесові і продуктові нововведення. А створення та впровадження технологічно нової або удосконаленої продукції здійснювали лише 26% підприємств, які здійснили технологічні нововведення [11]. Натомість у 2015-2019 рр. у країні зберігалася тенденція до зростання впровадження бізнесом інновацій нетехнологічного характеру – маркетингових та організаційних (у 2016-2018 рр. їх впроваджувало майже 64% ІАП). Фактично такі нововведення означають внесення змін у дизайн та упаковку, обрання нового способу просування, розміщення та збуту продукту. Хоча описана ситуація загалом відповідає світовим тенденціям, для України вона є загрозливою, адже вже сьогодні спостерігається зниження рівня технологічності експорту регіонів країни (рис. 5), а подальше збереження окресленої тенденції може поглибити зниження конкурентоспроможності економіки регіонів країни.

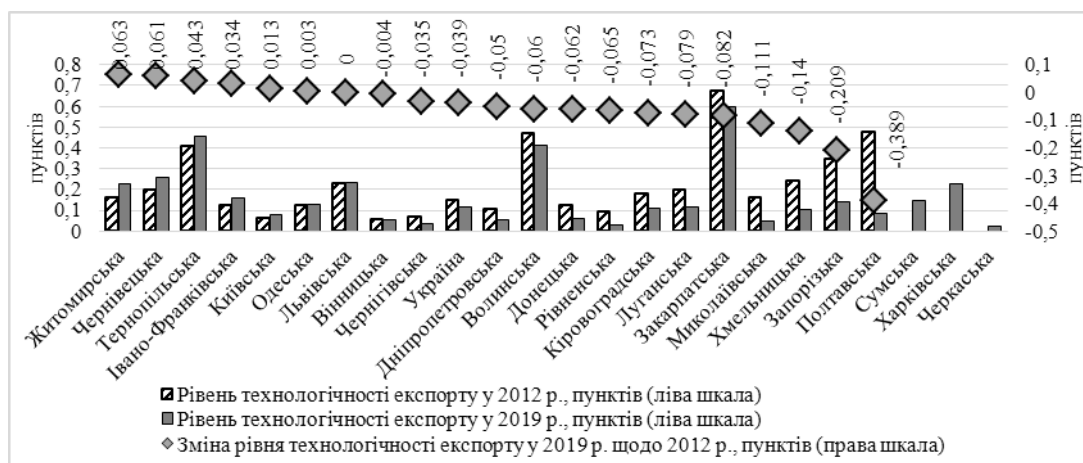


Рис. 5. Рівень технологічності експорту у 2012 р. та 2019 р.

Джерело: складено авторами за [29].

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

На потребі стимулювання технологічного експорту сьогодні наголошують численні вітчизняні економісти та політики, називаючи його шляхом до економічного зростання держави та регіонів, підвищення як їхньої економічної конкурентоспроможності, так і політичної потужності. Однак рис. 5 демонструє, що рівень технологічності експорту в Україні у 2019 р. порівняно з 2012 р. знизився з 0,154 п. до 0,115 п. Зниження зазначеного показника відбулося майже у 70% регіонів країни. Лідерами цього антирейтингу були Запорізька та Полтавська обл.

Зниження рівня технологічності експорту є ще одним аргументом, що підтверджує зниження конкурентоспроможності вітчизняної економіки та збереження її сировинного спрямування. Подальше збереження окресленої тенденції не сприятиме формуванню в майбутньому міцних конкурентних позицій України на зовнішніх ринках, експорту продукції з високою доданою вартістю.

IV. Одним з пріоритетних напрямів державної регіональної політики було «підвищення рівня інноваційної та інвестиційної спроможності регіонів», у межах якого передбачалося виконання низки завдань, пов'язаних з удосконаленням регіональної інноваційної інфраструктури, активізацією інтеграційних процесів економічних агентів-інноваторів, упровадженням новітніх інформаційних ресурсів і мереж у виробництво, активізацією державно-приватного партнерства тощо. А на зазначені заходи держбюджетом у 2018 р. передбачалося фінансування в розмірі 100,0 млн грн, у 2019 р. – 77,5 млн грн.

Однак політика реалізації ДСРР-2020 у контексті сприяння розвитку регіональної інноваційної інфраструктури виявилася малоефективною, адже, попри зростання майже у всіх регіонах України у 2019 р. проти 2014 р. загальної кількості об'єктів інноваційної інфраструктури та інфраструктури підтримки бізнесу (табл. 3):

Таблиця 3

Кількість об'єктів інноваційної інфраструктури в регіонах України на початок 2014 р. та 2019 р., од.

Регіони	Бізнес-центри		Бізнес-інкубатори		Технопарки та індустріальні парки		Інноваційні фонди і компанії		Інвестиційні фонди і компанії		Фонди підтримки підприємництва		Разом об'єктів інноваційної інфраструктури		Зміна кількості об'єктів інноваційної інфраструктури, 2019 р. до 2014 р., од.
	2014	2019	2014	2019	2014	2019	2014	2019	2014	2019	2014	2019	2014	2019	
Вінницька область	11	5	3	0	2	4	27	81	49	48	15	9	107	147	↑ 40
Волинська область	10	2	4	2	1	0	4	0	12	0	11	5	42	9	↓ -33
Дніпропетровська область	4	54	1	7	0	1	0	1	6	1	1	1	12	65	↑ 53
Донецька область	27	20	6	3	2	9	120	358	216	237	8	1	379	628	↑ 249
Житомирська область	3	2	1	1	1	2	2	15	0	7	2	2	9	29	↑ 20
Закарпатська область	4	2	2	2	0	0	11	49	20	27	10	3	47	83	↑ 36
Запорізька область	11	2	2	6	0	0	4	22	39	20	2	1	58	51	↓ -7
Івано-Франківська область	18	18	3	3	1	2	0	0	2	0	5	7	29	30	↑ 1
Київська область	12	9	5	5	0	8	0	14	5	10	13	8	35	54	↑ 19
Кіровоградська область	23	5	1	0	0	1	1	12	0	0	4	3	29	21	↓ -8
Луганська область	24	9	3	0	0	0	7	0	31	0	10	0	75	9	↓ -66
Львівська область	16	17	3	1	2	3	1	2	23	2	8	8	53	33	↓ -20
Миколаївська область	30	14	1	2	0	0	10	14	14	14	4	8	59	52	↓ -7
Одеська область	31	3	4	0	0	0	10	0	12	0	10	4	67	7	↓ -60
Полтавська область	14	11	2	4	1	6	26	97	72	62	14	13	129	193	↑ 64
Рівненська область	6	1	3	1	1	1	1	26	3	24	1	0	15	53	↑ 38
Сумська область	3	4	5	5	0	0	4	7	4	5	7	7	23	28	↑ 5
Тернопільська область	7	7	2	3	1	0	1	10	0	10	2	1	13	31	↑ 18
Харківська область	54	26	1	1	12	18	145	144	152	142	1	8	365	339	↓ -26
Херсонська область	9	1	3	3	2	1	2	28	16	19	5	7	37	59	↑ 22
Хмельницька область	3	3	1	1	2	2	1	1	1	0	3	1	11	8	↓ -3
Черкаська область	5	5	3	3	0	0	1	39	3	1	2	2	14	50	↑ 36
Чернівецька область	3	7	1	1	0	1	1	4	2	2	10	10	17	25	↑ 8
Чернігівська область	2	2	1	0	0	0	1	0	0	0	2	2	6	4	↓ -2
м. Київ	118	157	10	13	20	33	2	1942	1510	476	66	57	1726	2678	↑ 952
Україна	448	386	71	67	48	92	382	2866	2192	1107	216	168	3357	4686	↑ 1329

Джерело: складено авторами за даними [32].

1) їхня діяльність здебільшого мала декларативний характер. Наприклад, за даними [30], з понад 70 зареєстрованих у 2014 р. бізнес-інкубаторів реально функціонували лише приблизно 10 об'єктів. А в Українській асоціації бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів [31] зазначають, що кількість бізнес-інкубаторів, які реально працюють, узагалі не можливо визначити. Вважаємо, що така ситуація насамперед спричинена досі законодавчо не врегульованими питаннями, пов'язаними із започаткуванням та організацією діяльності бізнес-інкубаторів (у Господарському кодексі України взагалі не згадується такої організації);

2) відбулося подальше поглиблення просторової диспропорційності розміщення об'єктів інноваційної інфраструктури та інфраструктури підтримки бізнесу (лідерами за наявністю зазначених об'єктів продовжують залишатися м. Київ, Донецька та Харківська області. Зокрема, якщо у цих регіонах у 2014 р. було сконцентровано 73,4% усіх об'єктів інноваційної інфраструктури та інфраструктури підтримки бізнесу України, то у 2019 р. зазначений показник становив 77,7%). На нашу думку, перманентна нерівномірність просторового розміщення названих об'єктів у майбутньому може результуватися нерівномірністю інноваційного розвитку в країні, погіршенням умов для реалізації інноваційної продукції в регіонах, де розвиток інноваційної інфраструктури є слабшим. У підсумку може загостритися проблема ефективності комерціалізації нових продуктів, тобто збереження цілісності ланцюга створення та комерціалізації інновацій.

Структурами, спроможними активізувати інвестиційну та інноваційну діяльність, стимулювати промислове виробництво, створювати нові високотехнологічні виробництва та високопродуктивні робочі місця, є індустріальні парки. Саме вони – інструмент збільшення обсягів та асортименту експортоорієнтованої продукції та, як наслідок, підвищення конкурентоспроможності економіки регіонів та держави загалом. Утім, розвиток зазначених об'єктів в Україні:

а) перебуває на початкових стадіях. Станом на початок травня 2021 р. зі 48 діючих індустріальних парків керуючі компанії визначено лише у 27 об'єктах, а компанії-учасники присутні лише в дев'яти парках. У Львівській обл. не велось реального виробництва на жодному із семи зареєстрованих індустріальних парків. Натомість окремі роботи з будівництва / облаштування здійснювалися лише на території трьох парків («Рясне-2», Новороздільського індустріального парку та парку «СІГМА Парк Яричів»);

б) характеризується перманентним недофінансуванням державою розвитку інфраструктури індустріальних парків. Наприклад, створення умов для функціонування названих об'єктів можливе коштом Державного фонду регіонального розвитку (відповідно до ст. 24¹ Бюджетного кодексу України). Однак ДФРР у 2016–2019 рр. було профінансовано лише чотири проекти регіонального розвитку, пов'язані з індустріальними парками: у 2016 р. – три

проекти на суму 4,4 млн грн, а у 2018–2019 рр. – один проект на суму 5,2 млн грн [33];

в) характеризується нерівномірністю просторового розміщення – переважна частина їх знаходиться у великих містах.

Тривала економічна криза в країні, стагнація національного фондового ринку, суспільно-політична та військова турбулентність в Україні негативно вплинули на діяльність інвестиційних фондів і компаній. У 2019 р. проти 2014 р. кількість зазначених об'єктів знизилася майже вдвічі. Вартість чистих активів відкритих інститутів спільного інвестування у 2020 р. становила 82,7 млн грн, що на 170,6 млн грн менше, ніж у 2010 р. [34]. Крім того, зберігається просторова диспропорційність розміщення зазначених об'єктів – станом на кінець 2020 р. 73,6% інститутів спільного інвестування розміщувалося в м. Києві та Київській обл. [35].

Суб'єктами державної регіональної політики в Україні є агенції регіонального розвитку (далі – АРР). Органи влади та самоврядування можуть залучати їх (відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики») до підготовки (а в подальшому й до виконання та моніторингу) регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації.

Утворення АРР розпочалось у 2016 р. Станом на початок 2021 р. вони зареєстровані у 21 регіоні країни, у трьох регіонах відсутні (Сумській, Миколаївській та Харківській обл.), а в Донецькій обл. АРР перебуває в процесі ліквідації. У чотирьох регіонах (Дніпропетровській, Полтавській, Хмельницькій та Херсонській областях) реалізуються експериментальні проекти щодо реорганізації АРР в установу «Агенція регіонального розвитку «Офіс євроінтеграції», діяльність якої буде спрямована на сприяння розвитку культурних та освітніх проектів, бізнес-контактів, а також економіки та інфраструктури із залученням інвестицій та фінансової допомоги ЄС [36].

Водночас фахівці [37] констатують, що діяльність АРР повною мірою не конвертувалась у ті очікування, які на них поклали на етапі ухвалення Закону України «Про засади державної регіональної політики». Зокрема, у 2020 р. [36]:

1) лише 10-12 АРР мали успішні приклади діяльності в певних сферах, що стосуються регіонального розвитку;

2) у більшості АРР матеріально-технічне забезпечення діяльності було незадовільним, а в чотирьох АРР (Волинської, Дніпропетровської, Івано-Франківської та Одеської обл.) воно взагалі було відсутнім;

3) більшість АРР мали проблеми з кадровим забезпеченням, передусім через відсутність стабільного фінансування і, як наслідок, плінність кадрів і неможливість залучити висококваліфікованих фахівців відповідного спрямування;

4) для фінансування діяльності семи АРР не було виділено коштів відповідними обласними бюджетами;

5) лише АРР восьми регіонів України були заявниками проектів секторальної бюджетної підтримки ЄС.

Отже, незважаючи на наявність певних успішних прикладів діяльності АРР у сферах, що стосуються регіонального розвитку, у Міністерстві розвитку громад та територій України зазначають, що «ці установи ще не стали активними учасниками процесу реалізації державної регіональної політики в областях» [36]. Немає однозначної позиції фахівців щодо доцільності реорганізації АРР в агенції регіонального розвитку «Офіс євроінтеграції». Зокрема, як зазначає О. Шевченко [16], реалізація такої ініціативи може призвести до надмірного ухилу АРР в бік реалізації інвестиційних проектів з партнерами з ЄС. А це, своєю чергою, може зашкодити розширеній проблематиці адаптації регіонального та місцевого розвитку до європейських норм, поглибленню співробітництва з Європейським Союзом у сферах освіти та науки, історії, культури тощо. Водночас науковиця наголошує на необхідності належного централізованого методичного забезпечення діяльності таких офісів.

В умовах нестачі фінансового ресурсу бізнесу та традиційно соціального спрямування видатків держбюджету важливим інструментом пошкваллення розвитку інноваційної інфраструктури та інноваційної діяльності в регіонах України є державно-приватне партнерство. Його активізація визначена ДСРР-2020 як одне із завдань у межах напрямку «Підвищення рівня інноваційної та інвестиційної спроможності регіонів». У цьому контексті програмним документом передбачалося [26]:

1) забезпечення ефективної реалізації механізму державно-приватного партнерства шляхом удосконалення відповідної нормативно-правової бази;

2) утворення консультативних центрів з питань державно-приватного партнерства на загальнодержавному та регіональному рівні, а також уповноважених органів, відповідальних за впровадження державно-приватного партнерства в Україні, визначення функцій, завдань та обов'язків таких органів;

3) створення системи моніторингу стану реалізації інвестиційних проектів, зокрема в межах державно-приватного партнерства, та здійснення контролю за їх реалізацією

4) забезпечення створення системи підготовки фахівців з питань управління інвестиційними проектами, зокрема в межах державно-приватного партнерства;

5) створення умов для розвитку міжрегіональної та міжнародної кооперації з реалізації інвестиційних проектів, зокрема в межах державно-приватного партнерства;

6) розширення на законодавчому рівні можливостей задіяння потенціалу та механізму державного замовлення для стратегічно важливих для регіону підприємств, налагодження виробництва окремих видів продукції відповідно до потреб внутрішнього ринку.

Але у 2018-2019 рр. жодне із зазначених завдань не було профінансоване держбюджетом України [26]. Аналогічною була ситуація у 2020 р. – жоден із фактично реалізованих 39 договорів щодо державно-приватного партнерства не стосувався інноваційної

діяльності (загалом у 2020 р. було укладено 192 відповідні договори) [38]. Отже, можливості державно-приватного партнерства не були належним чином використані для реалізації стратегічних пріоритетів регіонального розвитку (визначених у межах ДСРР), зокрема в контексті збільшення інноваційного та інтелектуального капіталу регіонів і країни загалом.

Отже, на тлі раніше не вирішених проблем правового, організаційного та економічного характеру щодо функціонування інноваційної інфраструктури та інфраструктури підтримки бізнесу ефективність державної регіональної політики в контексті досягнення стратегічних пріоритетів ДСРР-2020 була низькою щодо формування сприятливого організаційно-інституційного середовища активізації інноваційної діяльності регіонів країни. Деструктивними чинниками залишаються відсутність комплексного підходу та належної взаємодії всіх учасників інноваційної діяльності на регіональному рівні, відсутність програм інноваційного розвитку регіонів на найближчі роки, в яких би чітко були сформовані пріоритетні напрями їх інноваційної діяльності, завдання, необхідні заходи, виконавці, обсяги, джерела фінансування та очікувані результати.

Висновки. Сьогодні інноваційний процес становить основу конкурентоспроможності регіонів країни та є підґрунтям для переходу їхньої економіки на якісно новий рівень розвитку. Утім, проведене дослідження засвідчило незначну ефективність державної регіональної політики в контексті сприяння інноваційному розвитку регіонів України.

Вважаємо, що в умовах динамічного суспільного розвитку стратегування регіонального розвитку мало би будуватися з урахуванням двох взаємопов'язаних принципів: інноваційності (рішення, що ухвалюються регіональними / місцевими органами влади, засади, на яких будується місцева політика та напрями вирішення регіональних / місцевих проблем, повинні мати чіткий інноваційний вектор) і розвитковості (проекти регіонального / місцевого розвитку, ухвалені відповідними органами влади, мають створювати кумулятивний ефект для започаткування інших проектів з розвитку громади, а не бути суто декларативними).

Отже, сьогодні потрібні перегляд і модернізація концептуальних засад політики регіонального розвитку, що насамперед передбачає [39]:

- перехід від регіональної політики єдиного центру до політики врахування багатоєрархічних інтересів суб'єктів господарювання на регіональному рівні та інших регіональних гравців; усвідомлення мультицентристської сутності природи регіонального управління;
- урахування принципів вертикальної та горизонтальної координації управлінських заходів щодо стимулювання регіонального розвитку;
- перехід від застосування прямих інструментів стимулювання розвитку регіонів до комплексного регуляторного впливу,

застосування гібридних інструментів і механізмів стимулювання регіонального розвитку (державно-приватне партнерство, регіональні кластери, міжрегіональне, транскордонне співробітництво, розвиток євро регіонів);

- удосконалення системи середньострокового та довгострокового стратегічного планування регіонального розвитку на засадах координації секторального, територіально-просторового та управлінського підходів, що становить фундамент формування та реалізації нової державної регіональної політики в Україні.

Досягненню вищої ефективності державної регіональної політики в контексті активізації інноваційного розвитку в Україні, на нашу думку, сприятимуть:

1) розроблення регіональних (зокрема ОТГ) планів / стратегій інноваційного розвитку, ураховуючи ендогенний інноваційний і науково-дослідний потенціал конкретної територіальної громади;

2) координація державної регіональної політики та секторальних політик як на стадії їх формування, так і на етапі реалізації, фінансування та моніторингу виконання;

3) моніторинг виконання програм з інноваційного розвитку регіонів та ОТГ на усіх етапах їх проходження, тобто оцінювання впливу інноваційних процесів на рівень конкурентоспроможності регіону й ОТГ та його соціально-економічне становище за чітко регламентованою системою критеріїв, які би характеризували структурні зміни в різних сферах життєдіяльності регіонів (соціальної, економічної, екологічної тощо) внаслідок реалізації програм з інноваційного розвитку. Тут важливим є оновлення статистичної бази відповідно до нового адміністративно-територіального устрою в Україні, а також приведення її до стандартів країн-членів ЄС;

4) залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку, приватних інвестицій (зокрема на основі державно-приватного партнерства) до фінансування таких інноваційних проєктів у пріоритетних для конкретного регіону видах економічної діяльності, що характеризуватимуться позитивними екстерналіями на весь регіон і прилеглу територію;

5) активізація міжмуніципального співробітництва та співпраці територіальних громад під час реалізації великих інноваційних інфраструктурних проєктів.

Комплексна реалізація зазначених заходів сприятиме модернізації національної та регіональних економік на інноваційних засадах, забезпечить їх конкурентоспроможність і стійке зростання.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#Text>

2. Бучнев М., Івченко С., Держак Н., Моргачов І. Дослідження питання ефективного управління регіональним розвитком у системі державної регіональної політики. *Modern Economics*. 2021. № 25. С. 33-39. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V25\(2021\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V25(2021)-05)

3. Гринчук Ю., Коваль Н., Вихор М. Система інституційного забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні: проблеми та напрями удосконалення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 23-30. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.7.23>

4. Кравців В. Регіональний розвиток України: сучасні виклики та завдання економічної науки. *Інституційний репозитарій ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»*: сайт. 2010. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/18386/12-15.pdf?sequence=1>

5. Куйбіда В. Формування та реалізація нової регіональної політики в Україні. *Ефективність державного управління*: зб. наук. пр. 2017. Вип. 1. С. 13-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2017_1_3

6. *Територіальний розвиток і регіональна політика: Регіональні економічні тренди та детермінанти регіональної політики*: наукова доповідь / наук. ред. І. З. Сторонянська. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2019. 92 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20190033.pdf>

7. *Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрями удосконалення* наук. ред. С. Л. Шульц. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2018. 205 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20180102.pdf>

8. *Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку*: монографія / наук. ред. В. С. Кравців, І. З. Сторонянська. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2020. 531 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20200001.pdf>

9. *Соціально-економічний розвиток територіальних громад Центральної України в умовах децентралізації*: науково-аналітична доповідь / наук. ред. І. З. Сторонянська. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2019. 104 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20190040.pdf>

10. *Функціональні типи територій як об'єкт державної регіональної політики: методичні підходи до ідентифікації*: науково-аналітична доповідь / наук. ред. І. З. Сторонянська. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2020. 150 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20200041.pdf>

11. Лещух І. В., Патицька Х. О. *Інноваційний потенціал регіонів України в контексті формування стратегій смарт-спеціалізації*: наукова доповідь. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2020. 99 с.

12. Melnyk M., Leshchukh I. Structural Transformations in Innovative Activities of Industrial

- Enterprises at Local and Regional Levels: the Experience of Ukraine and EU Countries. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*. 2019. Z. 86(3). S. 33-46. DOI: <https://doi.org/10.26349/zn.wsb.w.poznaniu.0086.03>
13. Структурна трансформація економіки міст Західного регіону України: передумови, чинники та особливості: наукова доповідь / наук. ред. М. І. Мельник. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2020. 163 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20200033.pdf>
14. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування. Станом на 10 листопада 2019. 31 с. *Децентралізація*: сайт. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/494/10.11.2019.pdf>
15. Державна підтримка розвитку регіонів у 2019 році. Київ, 2019. 100 с. *Децентралізація*: сайт. URL: https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/438/State_support_for_territorial_development_in_2019.pdf
16. Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін. *Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні*: наукова доповідь. Київ: НІСД, 2020. 153 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/decentralizatsiya-i-formuvannya-polityky-regionalnogo-rozvytku-v-ukraini_0.pdf
17. Фінансування у 2018-2019 роках завдань Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. *U-LEAD з Європою*: сайт. 27.09.2019. URL: <http://rdpa.regionet.org.ua/340-financing-dsrr>
18. Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Затверджено рішенням Рахункової палати від 28.08.2018 р. № 22-2. *Рахункова палата*: сайт. URL: https://rp.gov.ua/uploadfiles/Activity/Collegium/2018/22-2_2018/zvit_22-2_2018.pdf
19. Enterprises with innovation activities during 2016 and 2018. *Eurostat statistics*: Website. 2019. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_inact/default/table?lang=en
20. Лещух І. В. Інноваційний вимір структурних трансформацій економіки великих міст України. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*: зб. наук. пр. 2019. Вип. 2(136). С. 7-15. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2019-2-2>
21. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#Text>
22. Статистичний збірник «Наукова та інноваційна діяльність в Україні». *Державний комітет статистики України*: сайт. 2019. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm
23. Turnover of enterprises from new or significantly improved products. *Eurostat statistics*: Website. 2020. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_coop/default/table?lang=en
24. Leshchukh I. Innovative capacity of Ukraine regions. *Perspectives*. 2020. Vol. 2. Pp. 4-21. URL: <http://perspectives-ism.eu/full/p202-s004.pdf>
25. Enterprises that co-operated on R&D and other innovation activities with other enterprises or organisations, by kind and location of co-operation partner. *Eurostat statistics*: Website. 2020. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_coop/default/table?lang=en
26. Державна стратегія регіонального розвитку до 2020 року (фінансування заходів у 2018-2019 pp.). 26 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1RBw1WsAIDvYVbuY1waDM8aboMpyYp115/view>
27. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-19. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
28. Вишневський В., Вієцька О., Гаркушенко О., Князев С., Лях О., Чекіна В., Д. Череватський. *Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку*: монографія / ред. В. Вишневський; НАН України, Ін-т економіки промисловості. Київ, 2018. 192 с.
29. Ішук С. О., Полякова Ю. В., Процевят О. С. Структура та динаміка українського товарного експорту: регіональний вимір. *Регіональна економіка*. 2021. № 1. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-1-3>
30. Кондратенко О., Ніколаєв О. Роль бізнес-інкубаторів у активізації інноваційного розвитку України. *Вісник економічної науки України*. 2018. № 2. С. 99-104. URL: <http://www.venu-journal.org/download/2018/2/18-Kondratenko.pdf>
31. *Українська асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів*: сайт. 2020. URL: <http://www.novekolo.info/ua>
32. Інституції, що забезпечують підтримку підприємництва. *Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України*: сайт. 2020. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0ced3c9f-a057-4852-9072-151dd387356a&title=Institutsii-SchoZabezpechuiutPidtrimkuPidprimnitstva>
33. Мінекономіки оновило інформацію про індустриальні парки в Україні. *Асоціація міст України*: сайт. 06.02.2020. URL: <https://auc.org.ua/novyna/minekonomiky-onovylo-informaciyu-pro-industrialni-parky-v-ukrayini>
34. Аналітичний огляд діяльності ринку управління активами в Україні за 4-й кв 2020 та 2020 рік: загальні результати. *Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу*: сайт. 06.05.2021. URL: <https://www.uaib.com.ua/analituaib/publ-ici-quart/uaib-analitichniy-oglyad-za-4-y-kv-2020-ta-2020-rik-zagalni-rezultati>
35. Ринок в цифрах. Регіональний розподіл КУА, ICI, активів: *Українська асоціація інвестиційного бізнесу*: сайт. 2021. URL: <https://www.uaib.com.ua/analituaib>
36. Звіт про результати діяльності Агенцій регіонального розвитку у 2020 році. *Міністерство розвитку громад та територій України*: сайт. 2021. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki>

diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/institutsiynе-zabezpechennya-regionalnogo-rozvitku/agentsiyn-regionalnogo-rozvitku/zvit-pro-rezultaty-diyalnosti-agencziy-regionalnogo-rozvitku-u-2020-roczі

37. Сачук А. Перспективи посилення інституційної спроможності агенцій регіонального розвитку. *Стратегія розвитку*. 2019. № 13. С. 22.

38. Стан здійснення державно-приватного партнерства в Україні. *Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України*: сайт. 29.01.2021. <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>

39. Варналій З. С., Білик Р. Р. Інституційні засади та організаційні механізми політики регіонального розвитку: завдання реформ європейського зразка. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*: зб. наук. пр. 2014. Вип. 3(107). С. 3-11.

References

1. Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi stratehiiy rehional'noho rozvytku na period do 2020 roku [On approval of the State Strategy of Regional Development for the period up to 2020] (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2014, Aug 6, 385. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

2. Buchnyev M., Ivchenko, Ye., Derzhak, N., & Morhachov, I. (2021). Doslidzhennya pytannya efektyvnoho upravlinnya rehional'nyy rozvytkom u systemi derzhavnoyi rehional'noyi polityky [Research of effective management of regional development in the system of state regional policy]. *Modern Economics*, 25, 33-39. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V25\(2021\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V25(2021)-05) [in Ukrainian].

3. Hrynychuk, Yu., Koval, N., & Vykhор, M. (2019). Systema instytutsiynoho zabezpechennya formuvannya ta realizatsiyy derzhavnoyi rehional'noyi polityky v Ukrayini: problemy ta napryamy udoskonalennya [The system of institutional support for the formation and implementation of state regional policy in Ukraine: problems and areas for improvement]. *Investytsiyy: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 7, 23-30. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.7.23> [in Ukrainian].

4. Kravtsiv, V. (2010). Rehional'nyy rozvytok Ukrayiny: suchasni vyklyky ta zavdannya ekonomichnoyi nauky [Regional development of Ukraine: modern challenges and tasks of economic science]. *Institutional repository of Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*: Website. Retrieved from <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/18386/12-15.pdf?sequence=1> [in Ukrainian].

5. Kuybida, V. (2017). Formuvannya ta realizatsiyya novoyi rehional'noyi polityky v Ukrayini [Formation and implementation of a new regional policy in Ukraine]. In *Efektivnist' derzhavnoho upravlinnya [Efficiency of public administration]*: Vol. 1 (pp. 13-20). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2017_1_3 [in Ukrainian].

6. Storonyanska, I. Z. (Ed.) (2019). *Terytorial'nyy rozvytok i rehional'na polityka: Rehional'ni ekonomichni trendy ta determinanty rehional'noyi polityky [Territorial development and regional policy: Regional economic trends and determinants of regional policy]*: Scientific report. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <http://ird.gov.ua/irdp/p20190033.pdf> [in Ukrainian].

7. Shchults, S. L. (Ed.) (2018). *Mekhanizmy realizatsiyyi rehional'noyi polityky: otsinka efektyvnosti ta napryamy udoskonalennya [Mechanisms for implementing regional policy: evaluation of efficiency and areas for improvement]*. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <http://ird.gov.ua/irdp/p20180102.pdf> [in Ukrainian].

8. Kravtsiv, V. S., & Storonyanska, I. Z. (Eds.) (2020). *Terytorial'ni hromady v umovakh detsentralizatsiyyi: ryzyky ta mekhanizmy rozvytku [Territorial communities in the conditions of decentralization: risks and mechanisms of development]*. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <http://ird.gov.ua/irdp/p20200001.pdf> [in Ukrainian].

9. Storonyanska, I. Z. (Ed.) (2019). *Sotsial'no-ekonomichnyy rozvytok terytorial'nykh hromad Tsentral'noyi Ukrayiny v umovakh detsentralizatsiyyi [Socio-economic development of territorial communities of Central Ukraine in terms of decentralization]*: Scientific and analytical report. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <http://ird.gov.ua/irdp/p20190040.pdf> [in Ukrainian].

10. Storonyanska, I. Z. (Ed.) (2020). *Funktsional'ni typy terytoriy yak ob'єkt derzhavnoyi rehional'noyi polityky: metodychni pidkhody do identyfikatsiyyi [Functional types of territories as an object of state regional policy: methodological approaches to identification]*: Scientific and analytical report. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <http://ird.gov.ua/irdp/p20200041.pdf> [in Ukrainian].

11. Leshchukh, I. V., & Patytska, Kh. O. (2020). *Innovatsiynyy potentsial rehioniv Ukrayiny v konteksti formuvannya stratehiy smart-spetsializatsiyyi [Innovative potential of regions of Ukraine in the context of formation of strategies of smart specialization]*: Scientific report. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. [in Ukrainian].

12. Melnyk, M., & Leshchukh, I. (2019). Structural Transformations in Innovative Activities of Industrial Enterprises at Local and Regional Levels: the Experience of Ukraine and EU Countries. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu – Scientific Journals of the WSB University in Poznań*, 86(3), 33-46. DOI: <https://doi.org/10.26349/zn.wsb.w.poznaniu.0086.03>

13. Melnyk, M. I. (Ed.) (2020). *Strukturna transformatsiyya ekonomiky mist Zakhidnoho rehionu Ukrayiny: peredumovy, chynnyky ta osoblyvosti [Structural transformation of urban economy in the Western region of Ukraine: preconditions, factors and features]*: Scientific report. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. Retrieved from <http://ird.gov.ua/irdp/p20200033.pdf> [in Ukrainian].

14. Monitorynh protsesu detsentralizatsiyyi vlady ta reformuvannya mistsevoho samovryaduvannya. Stanom na 10 lystopada 2019 [Monitoring the process of

- decentralization of power and reform of local self-government. As of November 10, 2019] (2019). *Decentralization*: Website. Retrieved from <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/494/10.11.2019.pdf> [in Ukrainian].
15. Derzhavna pidtrymka rozvytku rehioniv u 2019 rotsi [State support for regional development in 2019] (2019). Kyiv. *Decentralization*: Website. Retrieved from https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/438/State_support_for_territorial_development_in_2019.pdf [in Ukrainian].
16. Shevchenko, O. V., Romanova, V. V., & Zhalilo, Ya. A. (Ed.), et al. (2020). *Detsentralizatsiya i formuvannya polityky rehional'noho rozvytku v Ukrayini [Decentralization and policy development of regional development in Ukraine]*: Scientific report. Kyiv: NISS. Retrieved from https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/decentralizatsiya-i-formuvannya-polityky-regionalnogo-rozvytku-v-ukraini_0.pdf [in Ukrainian].
17. Finansuvannya u 2018-2019 rokakh zavdan' Derzhavnoyi stratehiyi rehional'noho rozvytku na period do 2020 roku [Financing in 2018-2019 of the tasks of the State Strategy of Regional Development for the period up to 2020] (2019, Sep 27). *U-LEAD with Europe*: Website. Retrieved from <http://rdpa.regionet.org.ua/340-financing-dsrr> [in Ukrainian].
18. Zvit pro rezul'taty audytu efektyvnosti vykorystannya subventsiyi z derzhavnoho byudzhetu mistsevym byudzheta na zdiysnennya zakhodiv shchodo sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku okremykh terytoriy. [Report on the results of the audit of the effectiveness of the use of subventions from the state budget to local budgets for the implementation of measures for socio-economic development of individual territories] (2018). Approved by the decision of the Accounting Chamber on 2018, Aug 28. *Accounting Chamber*: Website. Retrieved from https://rp.gov.ua/uploadfiles/Activity/Collegium/2018/22-2_2018/zvit_22-2_2018.pdf [in Ukrainian].
19. Enterprises with innovation activities during 2016 and 2018 (2019). *Eurostat statistics*: Website. Retrieved from https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_inact/default/table?lang=en
20. Leshchukh, I. V. (2019). Innovatsiynny vymir strukturnykh transformatsiy ekonomiky velykykh mist Ukrayiny [Innovative dimension of structural transformations of the economy of large cities of Ukraine]. In *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrayiny [Socio-economic problems of the modern period of Ukraine]*: Vol. 2 (136) (pp. 7-15). DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2019-2-2> [in Ukrainian].
21. Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi stratehiyi rehional'noho rozvytku na period do 2020 roku [On approval of the State Strategy of Regional Development for the period up to 2020]. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2014, Aug 6, 385. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
22. Statystychnyy zbirnyk «Naukova ta innovatsiyna diyal'nist' v Ukrayini» [Statistical publication «Scientific and innovative activities in Ukraine»] (2019). *State Statistics Committee of Ukraine*: Website. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm [in Ukrainian].
23. Turnover of enterprises from new or significantly improved products (2020). *Eurostat statistics*: Website. Retrieved from https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_prod/default/table?lang=en
24. Leshchukh, I. (2020). Innovative capacity of Ukraine regions. *Perspectives*, 2, 4-21. Retrieved from <http://perspectives-ism.eu/full/p202-s004.pdf>
25. Enterprises that co-operated on R&D and other innovation activities with other enterprises or organisations, by kind and location of co-operation partner (2020). *Eurostat statistics*: Website. Retrieved from https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/inn_cis11_coop/default/table?lang=en
26. Derzhavna stratehiya rehional'noho rozvytku do 2020 roku (finansuvannya zakhodiv u 2018-2019 rr.) [State strategy of regional development until 2020 (financing of measures in 2018-2019)]. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1RBw1WsAIDvYVbuY1waDM8aboMpYIp115/view> [in Ukrainian].
27. Pro naukovu i naukovo-tekhnichnu diyal'nist' [On scientific and scientific-technical activity] (2015). Law of Ukraine, adopted on 2015, Nov 26, 848-19. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> [in Ukrainian].
28. Vyshnevskyy, V. (Ed.), Viyetska, O., Harkushenko, O., Knyazyev, S., Lyakh, O., Chekina, V., & Cherevatskyi, D. (2018). *Smart-promyslovist' v epokhu tsyfrovoyi ekonomiky: perspektyvy, napryamy i mekhanizmy rozvytku [Smart-industry in the era of digital economy: prospects, directions and mechanisms of development]*. Kyiv: Institute of Industrial Economics of NASU. [in Ukrainian].
29. Ishchuk, S. O., Polyakova, Yu. V., & Protsevyat, O. S. (2021). Struktura ta dynamika ukrayins'koho tovarnoho eksportu: rehional'nyy vymir [Structure and dynamics of Ukrainian commodity exports: regional dimension]. *Rehional'na ekonomika – Regional economy*, 1. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-1-3> [in Ukrainian].
30. Kondratenko, O., & Nikolayev, O. (2018). Rol' biznes-inkubatoriv u aktyvizatsiyi innovatsiynoho rozvytku Ukrayiny [The role of business incubators in intensifying the innovative development of Ukraine]. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrayiny – Bulletin of Economic Science of Ukraine*, 2, 99-104. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2018_2_20 [in Ukrainian].
31. *Ukrainian Association of Business Incubators and Innovation Centers*: Website (2020). Retrieved from <http://www.novekolo.info/ua> [in Ukrainian].
32. Instytuttsiyi, shcho zabezpechuyut' pidtrymku pidpryyemnytstva [Entrepreneurship support institutions] (2020). *Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&cid=0ced3c9f-a057-4852-9072-151dd387356a&title=Instytuttsii-SchoZabezpechuiutPidtrimkuPidprimnitstva> [in Ukrainian].

33. Minekonomiky onovylo informatsiyu pro industrial'ni parky v Ukraini [The Ministry of Economy has updated information on industrial parks in Ukraine] (2020, Feb 06). *Association of Ukrainian Cities*: Website. Retrieved from <https://auc.org.ua/novyna/minekonomiky-onovylo-informaciyu-pro-industrialni-parky-v-ukrayini> [in Ukrainian].

34. Analitychnyy ohlyad diyal'nosti rynku upravlinnya aktyvamy v Ukraini za 4-y kv 2020 ta 2020 rik: zahal'ni rezul'taty [Analytical review of the asset management market in Ukraine for the 4th quarter of 2020 and 2020: general results] (2021, May 06). *Ukrainian Investment Business Association*: Website. Retrieved from <https://www.uaib.com.ua/analituaib/publ-ici-quart/uaib-analitichniy-oglyad-za-4-y-kv-2020-ta-2020-rik-zagalni-rezultati> [in Ukrainian].

35. Rynok v tsyfrakh. Rehional'nyy rozpodil KUA, ISI, aktyviv [The market in numbers. Regional distribution of AMC, CII, AuM] (2021). *Ukrainian Investment Business Association*: Website. Retrieved from <https://www.uaib.com.ua/analituaib> [in Ukrainian].

36. Zvit pro rezul'taty diyal'nosti Ahentsiy rehional'noho rozvytku u 2020 rotsi [Report on the results of the Regional Development Agencies in 2020] (2021). *Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/institutsiynе-zabezpechennya-regionalnogo-rozvitku/agentsiyi-regionalnogo-rozvitku/zvit-pro-rezultaty-diyalnosti-agenczij-regionalnogo-rozvitku-u-2020-roczii> [in Ukrainian].

37. Sachuk, A. (2019). Perspektyvy posylennya instytutsiynoyi spromozhnosti ahentsiy rehional'noho rozvytku [Prospects for strengthening the institutional capacity of regional development agencies]. *Stratehiya rozvytku – Development strategy*, 13, 22. [in Ukrainian].

38. Stan zdiysnennya derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini [The state of public-private partnership in Ukraine] (2021, Jan 29). *Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini> [in Ukrainian].

39. Varnaliy, Z., & Bilyk, R. (2014). Instytutsiyni zasady ta orhanizatsiyni mekhanizmy polityky rehional'noho rozvytku: zavdannya reform yevropeys'koho zrazka [Institutional principles and organizational mechanisms of regional development policy: the task of European-style reforms]. In *Sotsial'no-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy [Socio-economic problems of the modern period of Ukraine]*: Vol. 3(107) (pp. 3-11). [in Ukrainian].

Статтю підготовлено в межах виконання відомчої теми «Методологічні засади smart-спеціалізації регіонів України» (ДР № 0119U001869).

Надійшло 10.05.2021 р.

Scientific-practical journal "REGIONAL ECONOMY"



Scientific-practical journal "Regional economy" is a specialized scientific-practical publication, which highlights such theoretical and applied issues: the formation and implementation of state regional policy in Ukraine, the problems of socio-economic life of the regions, territorial development, environmental management and ecological security, social policy, cross-border cooperation, rural development, investment and innovation policy, Finance and banking.

Journal "Regional economy" is included in the List of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated by 7.10.2015 №1021).

The journal is included in the international scientometric database Index Copernicus, Poland - with 2012.

The journal's website: www.re.gov.ua